

LÄNSSTYRELSEN
GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN

Kulturmiljöenheten
Antikvarie Olle Lind
Tel 031-60 57 91

BESLUT
1992-12-17
Delg. kv.

Diariernr
221-23209-92

21107

	Riksantikvarieämbetet och Statens historiska museer
Ink.	1993-01-07
Dnr.	33 B

19... 9302 10... beslöt...
lista nr. ...
Kulturhistoriska
a a
EP

Byggnadsminnesförklaring av Kålhuvudet. Sunna 1:16, Tjörns kommun.

Bebyggelsen på Kålhuvudet utgör en av de få bevarade miljöerna från den stora sillperioden under 1700-talets andra hälft. Kålhuvudet anlades som trankokeri 1780. Verksamheten utökades efter några år med sillsalteri. Efter sillperiodens slut i början av 1800-talet kom anläggningen att tjäna som handelshus och krog. Sedan 1800-talets slut har anläggningen använts som sommarbostad. Från trankokeritiden finns mangårdsbyggnaden, trankokeriet och grumsdammen bevarade. Mangårdsbyggnaden från 1784, tillbyggd 1814, är både exteriört och interiört välbevarad med intressanta inredningsdetaljer. Trankokeribygnaden från 1780-talet är något mera förändrad, men byggnadens huvuddrag och stomme är ursprungliga. Stora delar av grumsdammen från 1780-talet är bevarade. Genom att såväl böningshus, som trankokeri och grumsdamm finns bevarade kan helhetsmiljön ge en god uppfattning om hur en trankokerianläggning var uppbyggd. Det är därför mycket angeläget att denna miljö bevaras för framtiden, som vittnesbörd från 1700-talets stora sillperiod.

Mot bakgrund av anläggningens stora kulturhistoriska värde har länsstyrelsen bedömt att en byggnadsminnesförklaring är mycket välmotiverad.

För att precisera anläggningens kulturhistoriska värden har länsstyrelsen utarbetat en dokumentation som bilägges detta beslut.

Bostadsföreningen Kålhuvudet har såsom ägare i skrivelse 1992-12-15 förklarat sig inte ha något att erinra mot förslaget till skyddsföreskrifter för fastigheten.

Tjörns kommun har genom byggnadsnämnden tillstyrkt byggnadsminnesförklaring vid sammanträde 1992-11-16. Byggnadsnämnden uttrycker sitt fulla stöd till att fastigheten får ett ytterligare förstärkt skydd ur kulturmiljösynpunkt.

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1 § lagen om kulturminnen (1988: 950) Kålhuvudet (Sunna 1:16) för byggnadsminne. Länsstyrelsen meddelar samtidigt enligt 2 § samma lag följande skydds-föreskrifter:

1. De på fastigheten befintliga byggnaderna får inte rivas, flyttas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.

2. I byggnadernas inre får inte sådana åtgärder vidtagas som medför ingrepp i befintlig rumsindelning, stomme eller fast inredning. Till fast inredning hör bl a dörrar och dörrfoder, fönster och fönsteromfattningar, tak- och golvlister, golv och kakelugnar.

3. Byggnaderna skall underhållas så att de inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras på sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.

4. Det område på kartan som markerats med streckad linje får inte bebyggas eller på annat sätt förändras. Tillhör till området såsom lämningar av grumsdammen och andra murrester får inte tas bort eller ändras.

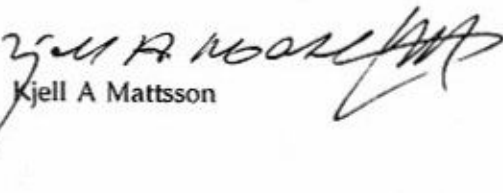
Länsstyrelsen lämnar råd i fråga om underhållet av byggnaderna.

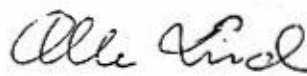
Om det finns särskilda skäl, får länsstyrelsen, med stöd av 3 kap 14 § lagen om kulturminnen, lämna tillstånd till att ett byggnadsminne ändras i strid med skyddsföreskrifterna.

Enligt 3 kap 21 § samma lag gäller detta beslut omedelbart även om det överklagas.

Detta beslut kan överklagas hos kammarrätten i Göteborg inom tre veckor, se bilaga (formulär 2).

I den slutliga handläggningen av detta ärende hardeltagit landshövding Kjell A Mattsson, beslutande, länsassessor Margareta Koch, biträdande länsarkitekt Margot Ottoson Perlitz, länsantikvarie Jan-Gunnar Lindgren och antikvarie Olle Lind, föredragande.

Kjell A Mattsson

Olle Lind

Bilagor

karta
kulturhistorisk dokumentation

Kopia till

Riksantikvarieämbetet + bilagor + delg kv
Tjörns kommun, Byggnadsnämnden
Tjörns kommun, Kulturmännen
Bohusläns Museum
Inskrivningsmyndigheten
rättsenheten
planenheten
kulturmiljöenheten
akten